

آزادراه شیراز - اصفهان به طول ۲۱۰ کیلومتر هفته آینده به بهره‌برداری می‌رسد

آزادراهی برای کریدور

آزادراه شیراز - اصفهان بخش مهمی از کریدور آزادراهی شمال به جنوب کشور است که بهره‌برداری از آن گام مهمی در جهت ترانزیت کالا از استان‌های جنوبی و بنادر به مرکز و شمال کشور است

کاهش ۲ ساعته زمان سفر بین شیراز و اصفهان

گروه اقتصادی: پیگیری و به نتیجه رساندن پروژه‌های بر زمین مانده از دولت‌های قبل، یکی از اقدامات مثبت دولت سیزدهم بوده و هست. این مهم که آثارش در سال‌های نه چندان دور نمایان می‌شود تا حدودی توانسته امید و اعتماد مردم را به وعده‌های مسؤولان دولتی بیشتر کند. پیگیری ساخت و به سرانجام رساندن راه‌های مواصلاتی مهم و استراتژیک کشور مانند کریدور شمال - جنوب، فازهای باقیمانده آزادراه تهران - شمال، راه‌آهن رشت - آستارا و راه‌آهن شلمچه-بصره بخشی از این تلاش بوده است.

بسیاری از این پروژه‌ها ضمن اینکه می‌تواند مسیر را کوتاه کند، از بروز حوادث و اتفاقات جاده‌ای نیز جلوگیری می‌کند. آزادراه ۲۱۰ کیلومتری شیراز - اصفهان یکی از همان آزادراه‌های مهم کشور است. پیش‌تر اعلام شده بود منطقه ۲ آزادراه تهران - شمال به طول ۲۲ کیلومتر، آزادراه منجیل - رودبار به طول ۸ کیلومتر، آزادراه اصفهان - شیراز به طول ۲۱۰ کیلومتر، آزادراه تبریز - صوفیان به طول ۲۴ کیلومتر و آزادراه مراغه - هشتروت به طول ۲۹ کیلومتر سال ۱۴۰۲ به شبکه آزادراهی کشور افزوده می‌شود. افتتاح این آزادراه‌ها علاوه بر افزایش طول شبکه، موجب حذف بخش مهمی از گلوگاه‌های ترافیکی منطقه می‌شود.

بررسی‌ها حاکی از آن است که نزدیک‌ترین پروژه به افتتاح، آزادراه اصفهان - شیراز است. این آزادراه موجب تکمیل بخشی از کریدور آزادراهی کشور از بندر انزلی به تهران و از آنجا به سمت اصفهان، شیراز و عسقلویه است که با کاهش ۱۰۰ دقیقه از زمان سفر برای وسایل نقلیه سواری، توسعه گردشگری در ۲ استان مهم اصفهان و شیراز را به همراه دارد. طول کل آزادراه ۳۸۰ کیلومتر است که ۱۲۸ کیلومتر آن از اصفهان تا «یزدخواست» در دست مطالعه و جذب سرمایه‌گذار است و از یزدخواست تا شیراز نیز بخشی از پروژه است که در مراحل نهایی اجرا و نصب علائم ایمنی است.

همچنین ۲ آزادراه اولویت‌دار کشور با هدف ساماندهی سفر به استان‌های شمالی افتتاح می‌شوند. در همین راستا بهره‌برداری از ۸۰ کیلومتر باقیمانده از آزادراه منجیل - رودبار به عنوان یکی از ابرپروژه‌های آزادراهی کشور که گلوگاه ترافیکی آزادراه قزوین-رشت در محدوده شهر رودبار را مرتفع می‌کند، در دستور کار

است. این آزادراه سفر ایمن و کوتاه‌تری در کریدور شمال - جنوب کشور را فراهم می‌کند. آزادراه بعدی منطقه ۲ آزادراه تهران - شمال است. این بخش از آزادراه از دواب شهرستانک تا پل زنگوله به طول ۲۲ کیلومتر امتداد می‌یابد که کاهش ۵ کیلومتر از طول مسیری موجود کرج - چالوس، کاهش ۲۰ دقیقه‌ای از زمان سفر را به همراه دارد و با حذف گردنه کندوان و اصلاح قوس‌های موجود در مسیر موجب افزایش ایمنی سفر خواهد شد، البته با همت دولت سیزدهم این پروژه در ۱۵ تیر ۱۴۰۲ افتتاح شد.

رکورد طولانی‌ترین افتتاح جاده‌ای در ۱۰ سال کشور ایمنی می‌شود
با افتتاح آزادراه ۲۱۰ کیلومتری شیراز - اصفهان رکورد طولانی‌ترین

افتتاح جاده‌ای حداقل در ۱۰ سال اخیر شکسته می‌شود، چرا که دهه ۹۰ در بخش جاده‌ای بیشتر افتتاحیه‌های آزادراهی در محدوده ۱۰۰ تا ۱۶۰ کیلومتر بوده است. افتتاح آزادراه اصفهان - شیراز که مرتفع‌ترین پل آزادراهی را داراست تا پایان شهریور محقق می‌شود. پل شهید قاسم سلمیانی مرتفع‌ترین پل آزادراهی کشور که حدود ۱۲۰ متر ارتفاع دارد، یکی از ویژگی‌های خاص این آزادراه است. همچنین طولانی‌ترین رویه بتنی به طول ۵۰ کیلومتر در این آزادراه ساخته شده است. گفتنی است از این نظر که در دهه ۹۰ در بخش

جاده‌ای بیشتر افتتاحیه‌های آزادراهی در محدوده ۱۰۰ تا حدود ۱۶۰ کیلومتر بوده است، با بهره‌برداری از این آزادراه، رکورد طولانی‌ترین افتتاح جاده‌ای حداقل در ۱۰ سال اخیر شکسته می‌شود. در چند دهه اخیر در بخش ریلی در چندین مسیر، افتتاحیه‌های تا ۲۳۰ کیلومتری هم داشتیم اما بخش جاده‌ای از افتتاح همزمان راه به طول بیش از ۲۰۰ کیلومتر محروم بوده است.

این آزادراه که تا پایان شهریور افتتاح خواهد شد موجب کاهش مصرف سوخت بین ۸۰ تا ۱۳۰ میلیون لیتر خواهد شد و همزمان زمان سفر از اصفهان به شیراز را تا ۲ ساعت کوتاه می‌کند.

این آزادراه بخشی از کریدور شمال - جنوب کشور است که در صورت جذب سرمایه‌گذار می‌تواند تا بوشهر ادامه پیدا کند. در همین راستا سرپرست معاونت آزادراه‌های شرکت ساخت و توسعه زیربنای حمل‌ونقل کشور با اشاره به برنامه افتتاح طولانی‌ترین آزادراه کشور در یک مرحله به طول ۲۱۰ کیلومتر، گفته بود: البته آزادراه زنجان - تبریز طول بیشتری دارد و حدود ۲۴۵ کیلومتر است اما در ۴ مرحله به بهره‌برداری رسید.

محمود ملازینل خاطر نشان کرد: آزادراه مذکور از این حیث که در ۶ قطعه در یک مرحله به بهره‌برداری می‌رسد، عنوان طولانی‌ترین افتتاح آزادراهی را به خود گرفته است.

برنامه دولت این است که بعد از افتتاح این مسیر با ادامه محور به سمت اتصال به بوشهر، شبکه کریدوری کشور را از شمال از طریق

مرکز کشور به دریا متصل کند. کارشناس معتقدند آزادراه شیراز- اصفهان بخش مهمی از کریدور آزادراهی شمال به جنوب کشور است که بهره‌برداری از آن ارزش اقتصادی قابل توجهی داشته و گام مهمی در راستای ترانزیت کالا از استان‌های جنوبی و بنادر به مرکز و شمال کشور برداشته خواهد شد.

نگاهی به تاریخچه این کلان‌پروژه
عملیات اجرایی آزادراه شیراز - اصفهان که از آن به عنوان یکی از بزرگ‌ترین پروژه‌های آزادراهی کشور یاد می‌شود، سال ۱۳۸۹ آغاز شد و پس از تأمین اعتبار

در دولت سیزدهم، اکنون آماده افتتاح در ۶ قطعه به صورت یکجا است.

این پروژه یکی از شاخص‌ترین پروژه‌های آزادراهی کشور در استان فارس بوده که در سفر رئیس‌جمهور به این استان در سال ۱۴۰۰ موضوع تأمین اعتبار آن بررسی و انجام شد.

تکمیل ابرپروژه آزادراه شیراز - اصفهان که همراه سال ۱۴۰۰ به پیشرفت ۸۵ درصدی رسیده بود، پس از تأمین اعتبار از سوی دولت سیزدهم، هم‌اکنون آماده افتتاح است و مسیر فعلی را تا ۲ ساعت کوتاه می‌کند. مسافت فعلی شیراز به سمت اصفهان ۴۸۵ کیلومتر است و مدت زمان سفر نیز ۵ ساعت و ۳۰ دقیقه تا ۶ ساعت به طول می‌انجامد. با افتتاح آزادراه شیراز - اصفهان که برخلاف مسیر فعلی، به شکل مستقیم است طول مسیر ۱۳۰ کیلومتر کوتاه‌تر شده و نزدیک به ۲ ساعت از زمان سفر نیز کاسته خواهد شد.

عملیات اجرایی آزادراه شیراز - اصفهان که از آن به عنوان یکی از بزرگ‌ترین پروژه‌های آزادراهی کشور و یکی از مهم‌ترین طرح‌های ملی یاد می‌شود، سال ۱۳۸۹ آغاز شد و هم‌اینک حدود ۹۸ درصد پیشرفت فیزیکی دارد. این آزادراه که قرار است در ۶ قطعه به صورت یکجا افتتاح شود، در حال تکمیل عملیات نصب علائم ترافیکی و ایمنی است. برپایه این گزارش، با افتتاح این آزادراه سالانه ۱۳۰ میلیون لیتر صرفه‌جویی سوخت در کشور خواهیم داشت که در مقیاس صرفه‌جویی سوخت عدد قابل توجهی است.

۲۷۱ کیلومتر آزادراه تا پایان سال به بهره‌برداری می‌رسد
پروژه‌های آزادراهی از پروژه‌های مهم دولت تلقی می‌شوند. از همین رو دولت سعی دارد با افتتاح این ابرپروژه‌ها مسیر اتصال استان‌ها را به یکدیگر هموار کرده و از بروز حوادث و ایجاد ترافیک جلوگیری کند، البته کوتاه کردن مسیر و دسترسی آسان نیز از دیگر موارد مهم بودن این پروژه‌ها است.

در همین راستا مدیرکل امور مجریان آزادراه‌ها گفت: امسال با افتتاح ۲۷۱ کیلومتر آزادراه، یکی از سال‌های طلایی در تکمیل شبکه آزادراهی کشور در دولت سیزدهم به ثبت می‌رسد. محمود ملازینل همزمان با هفته دولت اعلام کرد: تحول در حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب کشور با افتتاح آزادراه اصفهان - شیراز، رفع گلوگاه ترافیکی کریدور آزادراهی شمال - جنوب با افتتاح آزادراه منجیل - رودبار، توسعه ترانزیت بین‌المللی با آزادراه‌های مراغه - هشتروت و ایجاد

کوتاه‌ترین مسیر آزادراهی از پایتخت به مرز بازرگان با افتتاح آزادراه تبریز - صوفیان در سال جاری، کارنامه زینتی برای توسعه شبکه آزادراهی در دولت سیزدهم خواهد بود.

وی افتتاح آزادراه اصفهان - شیراز را تحول عظیمی در حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب کشور دانست و توضیح داد: بهره‌برداری از آزادراه اصفهان - شیراز به عنوان یک آزادراه طولانی و ممتد که اتصال آزادراهی مبدأ به مقصد را به صورت یکپارچه فراهم می‌کند، رکوردی در افتتاح طولانی‌ترین آزادراه کشور به طول ۲۱۲ کیلومتر در سال جاری محسوب می‌شود.

ملازینل، آزادراه اصفهان - شیراز را موجب اتصال ۲ مرکز فرهنگی - تاریخی کشور اعلام کرد و ادامه داد: این آزادراه با کاهش ۱۳۵ کیلومتر از مسیر موجود، علاوه بر کوتاه کردن زمان سفر حدود ۲ ساعت، موجب افزایش ایمنی و در نتیجه توسعه و رونق گردشگری در منطقه می‌شود.

مدیرکل امور مجریان آزادراه‌ها، بهره‌برداری از آزادراه منجیل - رودبار را موجب رفع گلوگاه آزادراه قزوین - رشت دانست و اضافه کرد: این آزادراه به طول ۸ کیلومتر از نظر صعوبت اجرایی و هزینه‌های ساخت یکی از پروژه‌های مثال‌زدنی در حوزه آزادراهی محسوب می‌شود که همه مسیر به صورت پل یا تونل ساخته شده است و افتتاح آن نقش مهمی در رفع ترافیک در مسیر تهران به رشت دارد.

وی همچنین افتتاح باند رفت منطقه ۲ آزادراه تهران - شمال به طول ۲۲ کیلومتر را یکی از اقدامات انجام‌شده در توسعه شبکه آزادراهی در دولت سیزدهم اعلام کرد و گفت: افتتاح این پروژه علاوه بر افزایش ایمنی و کاهش زمان سفر، در زمینه استفاده از توان و تخصص مهندسان ایرانی و بومی‌سازی تجهیزات مورد نیاز یکی از ابرپروژه‌های راهسازی کشور است و نقطه عطفی در ارتقای دانش، تخصص و نوآوری‌های صنعت راهسازی محسوب می‌شود.

ملازینل در ادامه از افتتاح آزادراه مراغه - هشتروت در سال جاری خبر داد و گفت: بهره‌برداری از این آزادراه سهم بسزایی در تکمیل کریدور ترانزیتی و اتصال به

کردستان و اربیل در کشور عراق از طریق مرز ترمچین به پایتخت از طریق آزادراه پیامبر اعظم دارد.

وی ادامه داد: احداث آزاد راه مراغه - هشتروت علاوه بر افزایش ایمنی و کیفیت عبور و مرور، موجب کاهش میزان تصادفات و حوادث جاده‌ای، کاهش هزینه‌های رفت و آمد و صرفه‌جویی در مصرف سوخت و زمان خواهد شد و تردد در ۳ استان آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و کردستان را تسهیل می‌کند.

مدیرکل امور مجریان آزادراه‌ها همچنین از تکمیل کوتاه‌ترین مسیر آزادراهی تهران به مرز بازرگان تا پایان سال جاری خبر داد و اظهار داشت: آزادراه تبریز - صوفیان به طول ۲۴ کیلومتر بخشی از آزادراه سراسری تهران - بازرگان است که در قالب جاده ابریشم و قسمتی از بزرگراه آسیایی برای افزایش ظرفیت یکی از محورهای پرتردد تجاری و تفریحی منطقه طراحی شده است که تا پایان سال در دسترس هموطنان قرار می‌گیرد.

وی طول آزادراه‌های در دست بهره‌برداری کشور را ۲ هزار و ۷۷۶ کیلومتر اعلام کرد و گفت: تا پایان دولت سیزدهم آزادراه کنارگذر قم، پروژه آزادراه کنارگذر شمالی اراک، آزادراه مشهد - چناران، آزادراه کمربندی شرقی کرمانشاه، آزادراه کنارگذر شمالی کرج و بخشی از آزادراه کنارگذر شرقی اصفهان نیز تکمیل و آماده بهره‌برداری می‌شود.

کدام پروژه‌های ریلی و آزادراهی تا پایان سال افتتاح می‌شود؟

شرکت ساخت و توسعه زیربنای حمل‌ونقل با اشاره به برگزاری نشست مشترک مجریان پروژه‌های زیرساختی با وزیر راه و شهرسازی فهرستی از پروژه‌های ریلی و راهی را که امکان بهره‌برداری تا پایان سال را دارد، اعلام کرد. در همین راستا به منظور بررسی آخرین وضع پروژه‌های قابل افتتاح حوزه راه، راه‌آهن و آزادراه و اولویت‌دار، اعضای هیات مدیره به همراه مجریان طرح‌ها با وزیر راه و شهرسازی دیدار کردند و آخرین وضع اجرایی پروژه‌ها را به همراه موانع و مشکلات اجرایی گزارش دادند.

در بخش ریلی آخرین وضعیت ۳۶۳ کیلومتر راه‌آهن در ۳ استان کشور بررسی و محورهای ریلی همدان - سنندج به طول ۱۵۱ کیلومتر،

رشت - انزلی به طول ۳۷ کیلومتر و راه‌آهن میانه - اردبیل به طول ۱۷۵ کیلومتر به عنوان مسیریهای ریلی با پیشرفت فیزیکی بالای ۸۰ درصد و قابل بهره‌برداری تا پایان سال ارائه شد. مجریان طرح‌های آزادراهی نیز در این دیدار آخرین وضع اجرایی ۴ پروژه اصفهان - شیراز به طول ۲۱۰ کیلومتر، منجیل - رودبار به طول ۸ کیلومتر، آزادراه مراغه - هشتروت به طول ۲۹ کیلومتر و تبریز - صوفیان به طول ۲۴ کیلومتر را گزارش دادند.

وزیر راه و شهرسازی نیز دستورات لازم برای رفع موانع و تسریع در بهره‌برداری هرچه سریع‌تر این طرح اولویت‌دار آزادراهی را صادر کرد. در ادامه بررسی روند اجرای طرح‌های بزرگراهی اولویت‌دار قابل بهره‌برداری تا پایان سال جاری به طول ۴۰۶ کیلومتر انجام و اقدامات اجرایی در راستای اتمام هرچه سریع‌تر این پروژه‌ها از سوی مدیران ارائه شد.

همچنین بر اساس برنامه‌ریزی انجام‌شده در راستای تکمیل بهره‌برداری از ابرپروژه‌های زیرساختی کشور تأکید شد ماهانه یک ابرپروژه بزرگ ریلی، بزرگراهی یا آزادراهی تکمیل و آماده بهره‌برداری شود. بر این اساس در صورت تأمین اعتبار پیش‌بینی شده حدود ۱۰۰ کیلومتر راه بزرگراه و آزادراه و ۲۶۳ کیلومتر مسیر ریلی آماده بهره‌برداری خواهد شد.

افتتاح آزادراه اصفهان - شیراز تحول عظیمی در حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب کشور است و بهره‌برداری از آن به عنوان یک آزادراه طولانی و ممتد که اتصال آزادراهی مبدأ به مقصد را به صورت یکپارچه فراهم می‌کند، رکوردی در افتتاح طولانی‌ترین آزادراه کشور به طول ۲۱۰ کیلومتر در سال جاری محسوب می‌شود که مسافت ۱۳۵ کیلومتر از مسیر موجود، علاوه بر کوتاه کردن زمان سفر (حدود ۲ ساعت) موجب افزایش ایمنی و در نتیجه توسعه و رونق گردشگری در منطقه می‌شود

ناترازی گاز بیخ گوش اقتصاد ایران

سایر موارد را در چارچوب نرمال دنبال کنیم». بروز معضل ناترازی گاز در سال‌های اخیر، جدا از اینکه نشانه‌ای از فرا رسیدن یک زمستان چند دهه‌ای در چشم‌انداز انرژی کشور است، یک معضل چندبعدی و

دیگری هم به نقص‌ها در الگوی مصرف خانگی، هر سال بحث‌های مربوط به اصلاح الگوی مصرف، به‌عنوان راه چاره، در ماه‌های پیش از فرا رسیدن فصل سرما دوباره مطرح می‌شود. مصرف خانگی گاز، با توجه به گسترش ۴۰ ساله توسعه شبکه گازرسانی کشور، هم‌اکنون چیزی حدود ۴۲ درصد از مصرف گاز کشور را تشکیل می‌دهد، این در حالی است که در سال گذشته «از ۲۴۰ میلیارد مترمکعب گاز مصرف شده، ۷۳ میلیارد مترمکعب توسط نیروگاه‌ها، ۱۰۴ میلیارد مترمکعب توسط بخش خانگی، تجاری و صنایع غیرعمده، ۲۵ میلیارد مترمکعب توسط فولاد، سیمان و صنایع عمده، ۲۳ میلیارد مترمکعب توسط خوراک و سوخت و ۸ میلیارد مترمکعب از سوی بخش حمل‌ونقل مصرف شده است.»

امسال نیز بنا به اعلام معاون وزیر نفت، دولت در بخش مصرف خانگی تلاش برای اصلاح الگوی مصرف و سرعت بخشیدن به طرح تعویض بخاری‌های فرسوده با بخاری‌هایی با بازده بالا و استفاده از کنتورهای هوشمند را در پیش گرفته و در بخش مصرف صنعتی، پیشنهادهای چون ساخت مخازنی برای ذخیره انرژی برای ساعات اوج مصرف یا روی آوردن به منابع غیرگازی را به صاحبان صنایع داده است.

با این حال، از یک سو در هیچ‌کدام از این طرح‌ها نشانی

از نگاه به اصلاح ریشه‌ای مساله و تلاش برای پاسخ درخور به مساله‌ای که به گفته مدیر دفتر انرژی سازمان برنامه و بودجه، ممکن است دهه‌ها با آن درگیر باشیم دیده نمی‌شود و بدتر اینکه، حتی همین طرح‌های اضطراری و کوتاه‌مدت هم، آنگاه که از صحت‌ها برمی‌آید، تضمینی برای اجرای صحیح پیدا نمی‌کنند. اجرای همین طرح‌های اضطراری نیز به سرمایه‌گذاری مسؤله‌ناهی از سوی دولت نیاز دارد که ظاهراً هیچ تضمینی در تحقق آن وجود ندارد. آنگاه که محمود نجفی، عضو هیات نمایندگان اتاق ایران می‌گوید: «دولت باید اعلام کند که چگونه از تولیدکننده و سرمایه‌گذار حمایت می‌کند تا آنها ورود کرده و سرمایه خود را در حوزه بهینه‌سازی مصرف انرژی صرف کنند. اینکه پیشنهاد می‌شود تا صندوق‌هایی شکل بگیرند و منابع حاصل از صرفه‌جویی در آن جمع شده و مجدد در همین بخش سرمایه‌گذاری شود، غیراجرایی است چون به تجربه دیدیم که دست دولت به سمت این صندوق‌ها دراز است.»

به نظر می‌رسد معضل نوظهور ناترازی گاز، که در درازمدت از آغاز یک زمستان چنددهه‌ای خبر می‌دهد، به پیامدهایی بسیاری جدی‌تر از این طرح‌ها یا حتی اجرای طرح‌های ضربتی افزایش ظرفیت تولید گاز نیز داشته باشد.

✳ پژوهشگر حوزه انرژی